

MAKTABGACHA TA'LIMDA INNOVATSION PEDAGOGIK YONDASHUVLAR ASOSIDA MASHG'ULOTLARNI TASHKIL ETISH

Abdurashidova E'zoza Rauffon qizi

Sirdaryo viloyati pedagogik mahorat markazi

Maktabgacha ta'limni muvofiqlashtirish bo'limi boshlig'i

Annotatsiya. Ushbu maqolada ta'lim jarayonida fanlarni o'qitishda qo'llanilayotgan zamonaviy pedagogik yondashuvlar, innovatsion texnologiyalar va interfaol metodlarning ahamiyati tahlil qilinadi. Shuningdek, o'quv jarayonini samarali tashkil etishda raqamli texnologiyalar, sun'iy intellekt, individual va kompetensiyaviy yondashuvlarning o'rni yoritiladi. Tadqiqot natijalari zamonaviy ta'lim metodlari o'quvchilarning mustaqil fikrlashi, ijodiy yondashuvi va bilimlarni amaliyotda qo'llash ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim omil ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: zamonaviy ta'lim, innovatsion texnologiyalar, interfaol metodlar, kompetensiyaviy yondashuv, raqamli ta'lim, pedagogik innovatsiya.

Аннотация. В данной статье анализируется значение современных педагогических подходов, инновационных технологий и интерактивных методов, используемых в преподавании предметов в образовательном процессе. Также подчеркивается роль цифровых технологий, искусственного интеллекта, индивидуального и компетентностного подходов в эффективной организации образовательного процесса. Результаты исследования показывают, что современные образовательные методы являются важным фактором развития у учащихся самостоятельного мышления, творческого подхода и навыков применения знаний на практике.

Ключевые слова: современное образование, инновационные технологии, интерактивные методы, компетентностный подход, цифровое образование, педагогические инновации.

Abstract. This article analyzes the importance of modern pedagogical approaches, innovative technologies and interactive methods used in teaching subjects in the educational process. It also highlights the role of digital technologies, artificial intelligence, individual and competency-based approaches in the effective organization of the educational process. The results of the study show that modern educational methods are an important factor in developing students' independent thinking, creative approach and skills in applying knowledge in practice.

Keywords: modern education, innovative technologies, interactive methods, competency-based approach, digital education, pedagogical innovation.

Bugungi globallashuv davrida ta'lim tizimining asosiy vazifasi – zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega, mustaqil fikrlay oladigan, ijodkor shaxslarni tarbiyalashdan iboratdir. Shu sababli ta'lim jarayonida an'anaviy o'qitish usullarini yangilash va zamonaviy pedagogik yondashuvlarni joriy etish muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Zamonaviy ta'lim jarayonida o'qituvchi faqat bilim beruvchi emas, balki o'quvchilar faoliyatini tashkil etuvchi, ularni mustaqil o'rganishga yo'naltiruvchi

shaxs sifatida namoyon bo'ladi. Zamonaviy pedagogika o'quvchini ta'lim jarayonining markaziy subyekti sifatida ko'rib, uning faolligi, mustaqilligi va ijodkorligini rivojlantirishga qaratilgan.

Shu bois fanlarni o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalar va interfaol metodlardan foydalanish ta'lim samaradorligini oshirishning muhim omillaridan biridir.

Zamonaviy ta'lim yondashuvlarining mohiyati. Zamonaviy ta'lim yondashuvlari o'quv jarayonini tashkil etishda yangi metod, texnologiya va strategiyalarni qo'llashni nazarda tutadi. Bunday yondashuvlar o'quvchilarning bilimlarni mustaqil o'zlashtirishi, tahlil qilish, muammolarni hal qilish va ijodiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Zamonaviy yondashuvlarning asosiy tamoyillari quyidagilardan iborat:

- o'quvchi shaxsiga yo'naltirilgan ta'lim
- interfaol o'qitish metodlari
- raqamli texnologiyalarni qo'llash
- kompetensiyaviy yondashuv
- integrativ va muammoli o'qitish

Ta'lim jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarning darsga qiziqishini oshiradi, bilimlarni samarali o'zlashtirishga yordam beradi hamda mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Fanlarni o'qitishda interfaol metodlarning ahamiyati. Interfaol metodlar o'quvchilarning dars jarayonida faol ishtirok etishini ta'minlaydi. Bunday metodlar o'quvchilarni fikrlashga, muhokama qilishga va o'z fikrini erkin bayon etishga undaydi. Eng samarali interfaol metodlar quyidagilar hisoblanadi:

• **Aqliy hujum (Brainstorming)** – muammoni hal qilishda yangi g'oyalar ishlab chiqishga yordam beradi.

• **Klaster metodi** – mavzuni tizimli o'rganishga xizmat qiladi.

• **“INSERT” metodi** – matn bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

• **Rol o'ynash metodlari** – amaliy vaziyatlarni modellashtirish imkonini beradi.

• **Case-study metodi** – muammoli vaziyatlarni tahlil qilish orqali bilimlarni mustahkamlaydi.

Mazkur metodlar orqali o'quvchilar nafaqat bilim oladi, balki muloqot qilish, jamoada ishlash va mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalarini ham rivojlantiradi.

Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellektning ta'limdagi o'rni

XXI asr ta'lim tizimi raqamli texnologiyalar bilan chambarchas bog'liqdir. Elektron platformalar, masofaviy ta'lim tizimlari va sun'iy intellekt asosidagi dasturlar o'quv jarayonini yangi bosqichga olib chiqmoqda.

Masalan, quyidagi platformalar ta'lim jarayonida keng qo'llanilmoqda:

- Moodle
- Google Classroom
- Coursera
- Ziyonet

Ushbu platformalar orqali o'quv materiallarini taqdim etish, testlar o'tkazish va masofaviy ta'limni tashkil etish imkoniyati yaratiladi. Raqamli texnologiyalar o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasidagi interaktiv muloqotni kuchaytiradi hamda ta'lim samaradorligini oshiradi.

Bundan tashqari, sun'iy intellekt texnologiyalari individual ta'limni tashkil etish, o'quvchilar bilimini tahlil qilish va moslashtirilgan o'quv materiallarini yaratishda muhim rol o'ynaydi.

Kompetensiyaviy yondashuv. Zamonaviy ta'lim tizimida kompetensiyaviy yondashuv alohida ahamiyat kasb etadi. Ushbu yondashuv o'quvchilarning faqat nazariy bilimlarini emas, balki amaliy ko'nikmalarini ham rivojlantirishni maqsad qiladi. Kompetensiyaviy yondashuv quyidagi kompetensiyalarni shakllantirishga qaratilgan:

- kommunikativ kompetensiya
- axborot kompetensiyasi
- ijtimoiy kompetensiya
- muammolarni hal qilish kompetensiyasi
- ijodiy kompetensiya

Bunday yondashuv orqali o'quvchilar hayotiy vaziyatlarda bilimlarini samarali qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladi.

Xulosa

Fanlarni o'qitishda zamonaviy yondashuvlardan foydalanish ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi. Innovatsion pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar va raqamli ta'lim vositalari o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi.

Shuningdek, zamonaviy ta'lim metodlari o'quvchilarning mustaqil fikrlash, ijodkorlik va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu sababli ta'lim tizimida innovatsion yondashuvlarni keng joriy etish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Karimova N. **Raqamli ta'limning metodik asoslari.** – T.: Ta'lim, 2022.
2. Xaydarova M. **Zamonaviy ta'lim texnologiyalarining o'qitish metodikasiga ta'siri.**
3. Nosirov K. **Modern approaches to teaching in the 21st century.** 2025.
4. Meyliyev A. **The role of innovative pedagogical practices and digital technologies in education.**
5. Tasheva N., Jabborova D. **Zamonaviy fan va ta'lim: innovatsion yondashuvlar.**